

INFORMATIENOTA VOOR DE RAAD

Nummer: 218

Portefeuille: Financiën, gemeentelijke dienstverlening, participatie (W&I), armoede en schuldhulpverlening, handhaving
Programma: 6 Sociaal domein
Taakveld: 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Datum 22 juni 2021

Onderwerp: Ontwikkelingen toeslagenaffaire, stand van zaken tweede kwartaal 2021

DE RAAD NEEMT KENNIS VAN:

- De resultaten en ervaringen van het benaderen van gedupeerden
- De ontwikkelingen aangaande het on hold zetten, kwijtschelden danwel overnemen van (gemeentelijke) vorderingen van gedupeerden

Inleiding

In januari en maart 2021 bent u geïnformeerd over de ontwikkelingen in de toeslagenaffaire. In de laatste raadsinformatienota is aangegeven dat u in het tweede kwartaal opnieuw wordt geïnformeerd over de ontwikkelingen. Met deze informatienota ontvangt u informatie over de resultaten en ervaringen van het benaderen van gedupeerden en de ontwikkelingen aangaande het on hold zetten , kwijtschelden danwel overnemen van (gemeentelijke) vorderingen. Deze informatie geeft tevens antwoord op de moties:

- Kwijtschelden gedupeerden toeslagenaffaire van 6 april 2021;
- Actief fysiek benaderen gedupeerden van 18 mei 2021

Benaderen gedupeerden

Eind januari is de publiekscampagne gestart waarin mogelijke gedupeerden worden opgeroepen om zich te melden bij de belastingdienst en de gemeente. Vervolgens heeft de gemeente vanaf eind januari lijsten vanuit de Belastingdienst ontvangen. De gemeente benadert proactief deze gedupeerden. Het aantal mensen dat zichzelf heeft gemeld bij het Sociaal Wijkteam is gestabiliseerd. Dit zijn er nu 14 ten opzichte van 13 in maart. De lijst vanuit de Belastingdienst telt inmiddels 400 mogelijk gedupeerden. De lijst groeit nog steeds omdat mensen zich nog steeds aanmelden bij de

belastingdienst. Per 1 juni jl. zijn 230 personen van deze lijst telefonisch benaderd en hiervan zijn er 188 daadwerkelijk bereikt.

Het merendeel van de benaderde mensen geeft aan de zaken op orde te hebben. De gesprekken zijn informatief en/of adviserend van aard en in bepaalde gevallen vindt er ook gerichte hulpverlening plaats (MDF, sociaal wijkteam e.d.). Een beperkte groep heeft intensieve ondersteuning nodig. Ook wordt veel tijd in gesprekken besteed aan het winnen van vertrouwen. De toeslagenaffaire heeft gezorgd voor wantrouwen in de richting van de overheid.

Top 3 hulpvragen:

- Advies en informatie rondom procedure belastingdienst
- Vragen rondom inkomen en werk
- Schulden/Kwijtschelding

Huisbezoeken

Er zijn ook personen met wie het niet lukt contact te leggen, omdat men niet bereikbaar is op het telefoonnummer of e-mailadres dat in de lijst is opgenomen. Vanaf juni bezoekt het Op tijd erbij-team deze personen thuis. Dit team heeft ervaring met outreachend werken en met het afleggen van huisbezoeken. De kosten voor deze extra inzet worden gedekt uit de rijksregeling gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek.

Situatie (gemeentelijke) vorderingen

Buiten invordering stellen van gemeentelijke vorderingen

Tot het moment dat er over gegaan kan worden tot kwijtschelding zijn de gemeentelijke vorderingen van gedupeerden buiten invordering gesteld. De belastingdienst stelt hiervoor gegevens beschikbaar zodat we de vorderingen actief on hold kunnen zetten. Hiervoor ontvangen we nog steeds nieuwe lijsten. Het gaat om vorderingen van 2020 en eerder.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal vorderingen, type vordering en de omvang van de gemeentelijke vorderingen. Zoals eerder al gemeld hebben wij geen zicht op de omvang van de totale schuldenlast van de gedupeerden. De uitvoerders sluiten aan bij de hulpvragen van inwoners, daarom zal niet altijd de totale schuldenlast van inwoners in beeld komen. Als blijkt dat op het financiële vlak ondersteuning gewenst is, dan zal de schuldensituatie met een financiële professional volledig in kaart worden gebracht.

Type gemeentelijke vordering	Aantal	Bedrag
Belastingen	77	€ 57.861,80
Participatiewet	59	€ 241.729,33
Leges	3	€ 18.363,90

Degene van wie de vordering tijdelijk is stopgezet ontvangt hierover een brief. In deze brief is ook kort ingegaan op het vervolg. Hiervoor is het van belang dat er duidelijkheid is over de regeling die de Belastingdienst heeft getroffen en welk type schulden wordt kwijtgescholden. Daarnaast geldt de voorwaarde dat iemand door de belastingdienst moet zijn aangemerkt als gedupeerde. Op de webpagina www.lelystad.nl/toeslagenaffaire wordt ook aandacht besteed aan het on hold zetten van gemeentelijke vorderingen en de meest voorkomende vragen hierover.

Kwijtschelden Private schulden

In de informatienota van maart jl. is aangegeven dat wanneer de VNG met de Belastingdienst afspraken heeft kunnen maken over hoe om te gaan met de volledige (publieke en private) schuldenlast van gedupeerden de gemeente kan overgaan tot kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen. De verwachting was op dat moment dat het kader voor kwijtschelding vóór 1 mei jl. gereed zou zijn. De VNG geeft nu in haar nieuwsbrief aan dat het kwijtschelden van gemeentelijke schulden aan gedupeerde ouders en hun toeslagpartners naar verwachting mogelijk is vanaf eind juni. Ter voorbereiding op het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen (met rijksgarantie) moeten de Colleges van gemeenten een besluit nemen dat zij anticiperen op de wetgeving die kwijtschelden mogelijk maakt. Zodra deze informatie beschikbaar is, neemt het college dit besluit zo snel mogelijk.

Op 25 mei jl. heeft de staatssecretaris gecommuniceerd dat het kabinet alle private schulden van gedupeerde ouders overneemt. De regeling moet nog verder worden uitgewerkt en zal waarschijnlijk pas na de zomer starten. Er is gecommuniceerd dat er één loket komt waar ouders een lijst van al hun schulden kunnen inleveren. Zo hoeven ouders niet met elke schuldeiser aparte afspraken te maken. MDF kan wel al starten met het ondersteunen van ouders bij het opstellen van een overzicht van hun schulden. Als gemeente monitoren we wat dit vraagt van de capaciteit van de schuldhulpverlening.

Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen (Msnp) en Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp)

Het kabinet heeft tevens een besluit genomen over compensatie van gedupeerde ouders die zich in de wettelijke schuldsanering (Wsnp) of minnelijke schuldregeling bevinden¹. Dit besluit maakt het mogelijk om – vooruitlopend op wetgeving- de schulden voor gedupeerde ouders in deze trajecten te compenseren.

Overnemen schulden

In de motie kwijtschelding gedupeerden toeslagenaffaire van 6 april 2021 is het college gevraagd om de mogelijkheden te onderzoeken om als gemeente de schulden van Lelystadse gedupeerden over te nemen. Nu er op de korte termijn zicht is op kwijtschelden van private en publieke schulden is het raadzaam om op de uitwerking van de publieke en private regeling te wachten. Op deze wijze ontstaat er een uniforme aanpak door alle gemeenten, waardoor alle gedupeerde ouders in Nederland op dezelfde wijze worden geholpen. Indien er in oktober 2021 nog geen zicht is op het starten van de regeling voor private schulden zal het college de raad informeren over de mogelijkheden en onmogelijkheden met betrekking tot het overnemen van schulden.

Vervolg

We informeren u in Q3 opnieuw over de ervaringen en ontwikkelingen.

BIJLAGEN

n.v.t.

¹ Bij een minnelijke schuldenregeling (MSNP) maakt de bewindvoerder afspraken met de schuldeisers. Dit verloopt buiten de rechtbank om. Schuldeisers kunnen dit voorstel in principe afwijzen. Bij een wettelijke schuldsanering (WSNP) doet de rechtbank uitspraak over de schuldenregeling. Schuldeisers kunnen deze regeling niet afwijzen. In beide gevallen duurt een saneringstraject circa 3 jaar. Meer informatie is te vinden via [Wettelijke schuldsanering \(Wsnp\) | Wetten en regelingen | Rijksoverheid.nl](#)